

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/248391,Odsloniecie-tablicy-ks-Wladyslawa-Gurgacza-Gorlice-19-pazdziernika-2026.html>
02.10.2026, 00:48

Odsłonięcie tablicy ks. Władysława Gurgacza - Gorlice, 19 października 2026

W Narodowym Dniu Pamięci Duchownych Niezłomnych, 19 października 2026 r., w Szpitalu Specjalistycznym w Gorlicach (ul. Węgierska 21) odbędzie się uroczystość odsłonięcia tablicy upamiętniającej ks. Władysława Gurgacza, kapelana Polskiej Podziemnej Armii Niepodległościowców, zamordowanego przez komunistów w 1949 r.

19.10.2026

Dyrektor i Kapelani Szpitala Specjalistycznego
im. Henryka Klimontowicza w Gorlicach
Dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie
Prezes Fundacji „Osądź mnie Boże...”
im. Księdza Władysława Gurgacza

serdecznie zapraszają

na Mszę Świętą oraz poświęcenie tablicy upamiętniającej
ks. Władysława Gurgacza SJ (1914–1949),
kapelana Polskiej Podziemnej Armii Niepodległościowców,
zamordowanego przez komunistów 14 września 1949 roku

Narodowy Dzień Pamięci Duchownych Niezłomnych
19 października 2026
Szpital w Gorlicach, ul. Węgierska 21

12.00 – Msza Święta w kaplicy szpitalnej (Stary Szpital)
12.45 – przemówienia, poświęcenie tablicy, złożenie kwiatów

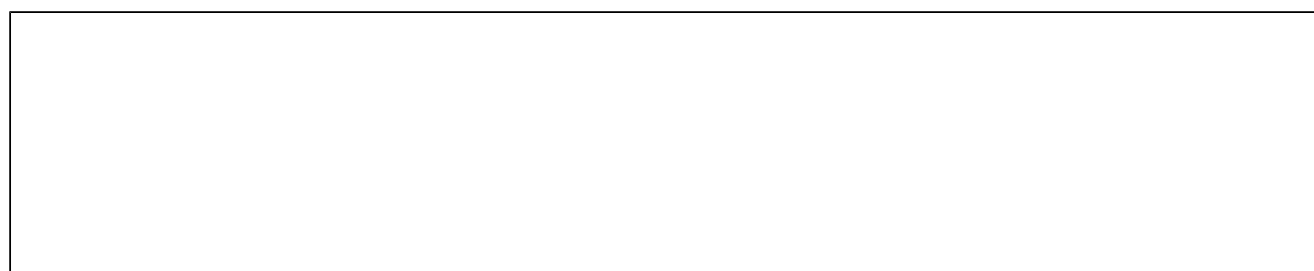
INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział w Krakowie

Program uroczystości

- 12.00 – msza święta w kaplicy szpitalnej (Stary Szpital)
- 12.45 – uroczystość przy tablicy (przemówienia, poświęcenie, złożenie kwiatów)

Organizatorzy uroczystości: Szpital Specjalistyczny im. Henryka Klimontowicza w Gorlicach, Oddział IPN w Krakowie, Fundacja „Osądź mnie Boże...” im. ks. Władysława Gurgacza.

Ks. Władysław Gurgacz (1914-1949)

Urodził się w Jabłonicy Polskiej (woj. podkarpackie). Pochodził z rodziny chłopskiej. W wieku 17 lat wstąpił do nowicjatu jezuitów w Starej Wsi. Kształcił się w Starej Wsi i Pińsku na Polesiu. W 1937 r. zamieszkał w Krakowie, gdzie rozpoczął studia filozoficzne. Kontynuował je w czasie wojny. W 1942 r. przyjął na Jasnej Górze święcenia kapłańskie.

Wiosną 1945 r. znalazł się w Gorlicach. Został duszpasterzem w szpitalu powiatowym. Następnie przeniesiono go do Krynicy. W tym czasie roztaczał opiekę duchową także nad partyzantami antykomunistycznego podziemia. Dotarł wówczas do niego Stanisław Pióro, przywódca i jeden z twórców powstałej w 1947 r. Polskiej Podziemnej Armii Niepodległościowców.

Z czasem ks. Gurgacz coraz częściej zabierał głos w sprawach społecznych, krytykując nowe, komunistyczne porządki. Prawdopodobnie dlatego dwukrotnie próbowano go zamordować. W obliczu zagrożenia życia przyłączył się do oddziału „Żandarmeria” PPAN. Przybrał pseudonim „Sem”.

Wiosną 1949 r. oddział nie miał już środków do prowadzenia działalności. Nękały go coraz częstsze obławy UB i KBW. Nie pomógł podział na trzy mniejsze grupy. W tej sytuacji zapadła decyzja o rekwizycji pieniędzy w państwowym banku. Akcja z 2 lipca 1949 r. skończyła się katastrofą – wszyscy partyzanci zostali złapani. Ks. Gurgacz, pełniący funkcję obserwatora, miał szansę wyjechać z Krakowa, ale nie opuścił współtowarzyszy.

Aresztowanie księdza było dla komunistów pretekstem do przeprowadzenia pokazowego procesu. 14 sierpnia 1949 r. Wojskowy Sąd Rejonowy w Krakowie skazał kapłana na śmierć. Egzekucję wykonano 14 września 1949 r. na podwórku więzienia przy ul. Montelupich. Szczątki ks. Gurgacza odnaleziono w 2018 r. podczas prac poszukiwawczych IPN. Państwowe uroczystości pogrzebowe odbyły się w 2021 r. na nowej kwaterze wojennej na Cmentarzu Rakowickim.

[Poprzedni Strona](#)

Kraków

Narodowy Dzień Pamięci Duchownych Niezłomnych

Zapowiedź